

Hogyan érdemes a tehetségpontok működésének színvonalát és megbízhatóságát minősíteni, ellenőrizni?

I. A tehetségpontok ellenőrzésének és minősítésének szükségességéről:

A tehetségpontok szakmai tevékenységének külső és belső kontrollját a minőségi munka iránti igényesség, a tehetségszerető társadalom kialakításának, valamint a tehetségfejlesztés ügyét támogatni kívánó civil szerveződések, és egyéb szervezetek megnyerésének célja támasztja alá.

II. A tehetségpontok ellenőrzésének feltételei:

A hálózati szintű, egységes ellenőrzési rendszer kiépítésének feltétele a különböző szinteken működő tehetségpontokkal kapcsolatos minimális követelmények, elvárások meghatározása. Ezen elvárásoknak megfelelően a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács vagy az Országos Tehetségpont dolgozza ki azt az egységes ellenőrzési programot, amely alapján az egyes tehetségpontok, adottságaikat, vállalt tevékenységkörüket figyelembe véve alkotják meg saját belső ellenőrzési programjukat is.

Egységes ellenőrzési program: olyan ellenőrzési, értékelési rendszer, mely a tehetségpontokkal szemben támasztott minimális követelményekre épülve biztosítja, az egyes szinteken működő tehetségpontok működésének létjogosultságát, és egyben minősítését is. /pl. kiválóan működő részlegesen funkcionáló tehetségpont/

Belső ellenőrzési program: a tehetségpont által vállalt tevékenységi kör hatásvizsgálata, melynek elkészítését követően jól áttekinthetővé válik az adott tehetségpont:

- a működés struktúrája /merítési kör, hálózati kapcsolatrendszer/ és a struktúra hatékonysága
- vállalt tevékenységi kör hatékonysága /Pl. a tehetséggondozás területén: a programban résztvevők száma, pedagógiai - pszichológiai mérések, versenyeredmények, lemorzsolódás/
- a hálózati kapcsolatrendszer alapján kliensi és partneri elégedettség

Ezek alapján az adott tehetségpontra vonatkozóan megfogalmazhatóak a további működésre vonatkozó javaslatok.

A Sátoraljaújhelyi Tehetségpont esetében a belső ellenőrzési program már kidolgozásra került és 2005-től erre építve végzik a tevékenységüket.

A Sárospataki Tehetségpont esetében pedig, jelenleg van kidolgozás alatt.

A program kidolgozója és a hatásvizsgálat elkészítője: Lőrincz Enikő főiskolai tanársegéd – ME CTFK

III. A tehetségpontok ellenőrzésének lehetséges ideje:

A tehetségpontok első ellenőrzésének lehetséges időpontja 2009 végére, 2010 elejére tehető. A hosszúnak tűnő „türelmi idő” azért fontos, mert a fent említett minimális elvárások megfogalmazása után lehetőséget kell biztosítani a tehetségpontok által vállalt feladatok újragondolására, újra regisztrálásra. Időt kell biztosítani az egységes és egyéni ellenőrzési programok kidolgozására is.

A későbbiekben, a tehetségpontok működésével kapcsolatban megfogalmazott javaslatnak megfelelően, a folyamatos belső kontroll és beszámolási kötelezettség mellett a szükség szerinti, de legalább háromévenkénti külső ellenőrzést lehetővé kell tenni.

IV. Mit ellenőrizünk a tehetségpontok működési színvonalának és megbízhatóságának érdekében?

Ellenőrizni kell a tehetségpont által vállalt tevékenységi formákhoz kapcsolódó tervek szakmai korrektségét, a vállalt feladatok végrehajtását bizonyító dokumentációkat, az évente elkészült szakmai beszámolók valóság tartalmát.

Az ellenőrzési folyamat legfontosabb eleme a tehetségpontok által vállalt tevékenység hatásvizsgálata, amely alapján képet kaphatunk a végzett munka eredményességéről. Ezen ellenőrzési folyamat során az anonimitás megőrzése mellett felhasználhatjuk a folyamat során felvett bemeneti, folyamati és kimeneti vizsgálatok eredményeket, a „megrendelői oldal” (gyermek, szülő, pedagógus, iskola, tanácsadó, civil szervezet, fenntartó stb...) elégedettségi mutatóit (monitoring), a tehetségpont önértékelését.

A tehetségpontok megfelelő működése és fenntarthatóságának érdekében időről-időre ellenőrizni kell a tárgyi és személyi feltételek biztosítását, a zavartalan munkához szükséges anyagi feltételek meglétét.

V. A tehetségpontok működésének minősítése:

A tehetségpontok szakmai munkájának értékelése és minősítése szükséges feladat. Szükség van a pozitív visszajelzésekre, de szükség van a figyelem felhívásra is az ellenőrzés folyamán felmerülő hiányosságok esetében. A több éven át kimagaslóan működő pontok kaphassák meg a „Kiválóan működő tehetségpont” megtisztelő címet, míg a feladatait többszöri figyelemfelhívások ellenére sem megfelelő színvonalon végzőktől vissza lehessen vonni a tehetségpontként történő regisztrációt.

VI. Összegzés:

A tehetségpontok megfelelő színvonalú működésének és megbízhatóságának elengedhetetlen feltétele a folyamatos ellenőrzés, de az, ne kényszerítsen uniformizálásra. nem lehet túlzottan bürokratikus és nem mehet a lényeg, a tehetségfejlesztő munka rovására.

Debrecen, 2008. szeptember 19.

Tóth Tamás
moderátor,
a 10-es számú asztalnál együtt gondolkodók nevében